

Surveilleren moet je leren

Op het omwoelde gedeelte lag een dode fazanthaan en een dode kip.

In een soort ren zaten twee egels.

Oren en ogen goed open hebben tijdens surveillance in het buitengebied is een voorwaarde om onregelmatigheden waar te nemen. Meestal worden deze onregelmatigheden en overtredingen zo verdekt mogelijk gepleegd. In het voorjaar van 2011 surveilleerde een lid van de Limburgse Groene Brigade in het buitengebied van een gemeente in Midden Limburg. Daar zag hij een stuk akkerland, dat omgewoeld was en door een wit plastic lint in een groot vierkant was omcirkeld.

Op het omwoelde gedeelte zag hij een dode fazanthaan en een dode kip liggen. Bij nadere inspectie bleken deze dode dieren met een draad verankerd te zijn in de bodem. Rondom deze dieren waren een vijftal, opgespannen en vangklare pootklemmen aanwezig. Ook deze klemmen waren in de bodem vast gemaakt, zodat een gevangen dier zich niet met klem en al uit de voeten kon maken of wegvliegen. De collega heeft vervolgens met een stokje deze klemmen ontspannen. Verder zag hij dat een aangrenzend perceel met woonhuis en diverse schuurtjes geheel omheind was.

Tegen de omheining waren diverse vangklare kastvallen geplaatst. Binnen de omheining liepen talrijke kippen en fazanten. Aangekomen bij de woning bleek niemand thuis te zijn. In de tuin achter de woning waren diverse grotere en kleine voliëres, maar ook duivenhokken en looprennen. Met zijn verrekijker zag de collega dat in deze verblijven veel inheemse vogelsoorten rondvlogen die niet voorzien waren van de wettelijk voorgeschreven pootringen. Het waren op het eerste gezicht hoofdzakelijk vinken, putters en sijsjes. Ook zaten er in een soort ren twee egels.

Klemmen, vallen en beschermde soorten

Overleg met justitie volgde over de aangetroffen situatie en toestemming werd gekregen om de bijgebouwen en schuurtjes, niet zijnde tot de woning behorend, voor nader onderzoek te betreden, ook

In een emmer lag een dode jonge zanglijster.

zonder aanwezigheid van de bewoner. Niet lang daarna kwam de bewoonster / echtgenote van de eigenaar thuis. In haar bijzijn en met haar toestemming werden de afgesloten schuurtjes en garage, geen deel uitmakend van de woning, bekeken. In de garage werd een roofvogelval aangetroffen. Deze val werkte door het spannen van beugels van de val en het plaatsten van bijvoorbeeld een duif in die val. Bij aanraking door een roofvogel klappen de beugels dicht en wordt de roofvogel door een aan die beugels bevestigd net gevangen. Verder werden er twee pootklemmen met grondankers gevonden. In een kooi zat een jonge haas, zijnde een beschermde inheemse diersoort. In een emmer lag een dode jonge zanglijster.

De echtgenote gaf ook toestemming om de vogelverblijven te doorzoeken. Daar zaten meerdere beschermde inheemse vogelsoorten, als bedoeld in artikel 14 lid 1 onder B van de Flora- en faunawet (Ffw), die niet waren voorzien van een vaste pootring dan wel foutieve pootringen waarop niet de juiste gegevens waren vermeld. De twee aangetroffen egels waren ook beschermde, inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4 lid 1 onder A Ffw. In totaal werden hier zesenzestig beschermde diersoorten in beslag genomen.

Bij het onderzoek kwam de collega, die inmiddels hulp had gekregen van andere leden van de Groene Brigade, bij de buitenomheining waar de kastvallen vangklare waren opgesteld. Bij een doorgang in de omheining waren de twee kastvallen in fuikvorm geplaatst. Achter elke val was een hok geplaatst met in het ene enkele patrijzen en de andere enige fazanten, waardoor van buitenaf wilde patrijzen en fazanten werden aangelokt om vervolgens in de val met fuikvorm gevangen te worden.

Een kastval is een voor de grondgebruiker geoorloofd middel om landelijk vrijgestelde diersoorten (konijn en vos) of bruine en zwarte rat te vangen, maar mag in geen geval gebruikt worden om vogels te vangen.

In de nabijheid van de omheining stond een soort kooitje met een patrijshaantje, terwijl in de wei binnen de omheining een fazanthaan met afgeknipte vleugelpennen liep. Fazanten en patrijzen zijn territoriaal. Wilde fazanten en patrijzen zullen op het gekraai van deze beide hanen afkomen en om bij hun rivaal te komen zullen de wilde soorten gevangen worden bij het inlopen van de kastval.

Schuwe, ongeringde of foutief geringde patrijzen en fazanten, die kennelijk met de kastval waren gevangen, werden ook aangetroffen.

Mistnet en vangkooien

In een op het erf aanwezig bosperceeltje stonden twee standers ongeveer vijf meter uit elkaar. Tussen deze standers kon een mistnet geplaatst worden. Later werd in een schuur een mistnet gevonden.

Een mistnet is een zeer dun, fijnmazig nylon net, dat vangklaar opgesteld nauwelijks door een mens of vogels wordt gezien. Wanneer vogels tegen het net vliegen, verwarren ze zich in het net. Met een dergelijk net kunnen veel vogels tegelijk worden gevangen.

Op een ren met fazanten was een ekstervangkooi van gaas met drie compartimenten geplaatst.

Een ekstervangkooi heeft drie compartimenten. In het middelste compartiment wordt een levende lokker geplaatst. In de twee buitenste compartimenten kan een ekster vrij inlopen, waarna bij het intrappen van een beugel de schuif dichtvalt. Dergelijke vangkooien worden bedoeld in artikel 15 A Ffw en zijn niet selectief. Dit soort kooi mag gebruikt worden met een geldige ontheffing van de provincie voor landelijk vrijgestelde diersoorten, zoals kraai en kauw. Voor deze niet vangklaar opgestelde vangkooi is ook ontheffing nodig indien de kooi zich buiten gebouwen bevindt.

Lijst met overtredingen

Verder stond er op het terrein een metalen grote ton, die schijnbaar voor het verbranden van afval werd gebruikt. In deze ton lag een kadaver van een pauw en ander afval. Later zou de verdachte verklaren dat hij deze ton regelmatig gebruikte voor het opstoken van afval.

Bij het perceel waren diverse duivenhokken met een vrije uitvlucht. Echter de bodem van deze hokken was bedekt met een twintig tot dertig centimeter dikke laag ontlasting. In een ander hok, waar geen vrije uitvlucht was, lagen op de dikke laag poep drie jonge dode, zeer magere maar volledig volgroeide duiven. In het hok stond geen voer of water. Het vermoeden bestond dat hier de nodige verzorging aan deze duiven was onthouden. Verdachte verklaarde later dat volwassen duiven van buitenaf hier genesteld hadden en dat de jonge duiven de weg naar buiten niet meer hadden kunnen vinden. De hokken

had hij al lange tijd niet meer schoon gemaakt. In de buurt van het woonhuis werd een metalen plaat, waarop verscheidene kogelinslagen zichtbaar waren, aangetroffen. Verderop werden de hulsjes van een kaliber .22 gevonden. Daar de Groene Brigade echter geen bevoegdheid heeft inzake de Wet Wapens en Munitie werden de waarnemingen en het daarop volgende onderzoek overgedragen aan de lokale regiopolitie.

In de namiddag werd de verdachte uitgebreid verhoord en werden verschillende zaken in beslag genomen, zoals de beschermde inheemse soorten putters, sijzen, appelvinken, holenduiven, geelgorzen, rietgorzen, egels, vinken, keepen, vlaamse gaaien, haas, patrijzen, bosfazanten, turkse tortels, merel en grote lijster. In totaal zesenzestig stuks. Verder werden twee pootklemmen, een mistnet, twee standers, zeven kastvallen, een roofvogelval en vijf andersoortige pootklemmen in beslaggenomen.

Een lijst met overtredingen van de Flora- en faunawet en andere wetten werd samengesteld;

Artikel 13 lid 1 – het onder zich hebben van beschermde inheemse diersoorten.

Artikel 9 – verbod van het vangen en bemachtigen van deze soorten.

Artikel 15 lid 1 – de in de AMvB aangegeven verboden middelen (mistnet), die geschikt / bestemd zijn voor doden of vangen van deze diersoorten, onder zich te hebben.

Artikel 15 A lid 1 – verboden gebruik van middelen, installaties of methoden voor niet selectief bemachtigen of vangen van vogels als bedoeld in artikel 4, 1e lid onder B (bv gebruik eksterkooi zonder ontheffing).

Artikel 9 lid 2 Besluit beheer en schadebestrijding dieren – kastvallen mogen niet gebruikt worden voor het vangen van vogels, zoals fazanten en patrijzen.

Artikel 10.2 Wet Milieubeheer – verboden zich van afval te ontdoen door verbranding. (stookton in de tuin).

Artikel 37 Gezondheids- en welzijnswet voor dieren – dieren de nodige verzorging onthouden.

Na drie maanden vond er een hercontrole plaats bij dit perceel.

Uit deze zaak blijkt weer dat veel overtredingen van de Flora- en faunawet worden gepleegd in de nabijheid van woningen of bedrijven, vaak wat achteraf gelegen, zodat het nuttig en noodzakelijk is dat vakbekwame collega's, zoals de leden van de Groene Brigade Limburg, de ogen en oren voortdurend daarvoor open hebben. Deze collega's van de Groene Brigade hoeft je het surveilleren niet meer te leren.

Kastval

In een ton lag een kadaver van een pauw met wat ander afval.

De bodems van deze hokken waren bedekt met een dikke laag ontlasting.

Inbeslag genomen klemmen.

Tekst: Hans Klunder.
Foto's: Groene Brigade Limburg